

De dynamiek van houten palen

Kustbescherming: steenzetten, zinkstukken vlechten en ballasten, palen heien op de grens van land en water, zand opspuiten en dijken bouwen is mannenwerk. Daarom is de meeste literatuur over kustbescherming geschreven door Delftse heren. Het door kunstzinnige foto's en uitzonderlijk mooi drukwerk gedragen 'Donkere Palissaden' van Pauline van Lynden gaat over een bijzondere, monumentale kustbescherming, maar zó dat ook niet-Delftenaren er volop van kunnen genieten.

Van Lyndens onversneden alpha-achtergrond levert een onverwacht CV voor een standaardwerk over de paalhoofden van de Walcherse kust. Met talent en academische nieuwsgierigheid komt zij echter ver. Veelvuldig verblijvend in het Veerse familiehuis, was zij sinds haar jeugd vertrouwd met de eeuwenoude palenrijen die, haaks op de kust, het schurend getij buiten het Walcherse strand houden. Vijf jaar geleden realiseerde zij zich het bijzonder belang en sindsdien heeft Van Lynden de paalhoofden gefotografeerd en getekend, kantonniers, vissers, kustbewoners, dijkgraven en andere bestuurders gesproken, bibliotheken uitgekamd en historisch beeldmateriaal verzameld. Haar werkzaamheden bleven niet onopgemerkt: voor de provincie Zeeland waren zij aanleiding de paalhoofden op de monumentenlijst te zetten, wat plannen van het waterschap om ze te vervangen door goedkopere steenbestortingen doorkruiste. Zij maakte niet alleen vrienden...

Net als in haar fotoboek Rajasthan, over de gelijknamige staat in Noordwest-India, ligt het accent in 'Donkere Palissaden' nadrukkelijk op de zorgvuldig gekozen illustraties. Van Lyndens fotografie accentueert de onverwachte schoonheid van de Walcherse palen. De deels poëtische, deels zeer informatieve tekst ondersteunt het boeiend beeldwerk. Na een historisch hoofdstuk vanaf de Steentijd komt Van Lynden in haar element als ze de dynamiek van de kust en de rol van de paal-

hoofden daarin beschrijft. Sinds de zestiende eeuw hebben deze houten regimenten krenterige vorsten, gulzige paalwormen, stormen, getijden en, mede dankzij dit boek, nu ook het bezuinigend waterschap getrotsed. Haar uitleg over kustdynamiek, getijden en alles wat rond die palen groeit en kruipt is helder en inspirerend. Een onvervalste kustwaterbouwende Delftenaar, prof. Ir Marcel Stive, schreef een lovend voorwoord, waarin hij de waarde van de paalhoofden een bijzondere dimensie toekent.

De gehele productie, van tekst, illustraties, vormgeving, druk en uitgave, heeft de schrijfter in eigen hand gehouden. De financiering heeft zij zelf mogelijk gemaakt door relevante instanties en maritieme bedrijven bij haar stichting Visual Legacy te betrekken. Een moedig karwei met een resultaat dat in geen Zeeuwse boekenkast mag ontbreken. HV

Het boek Donkere Palissaden van Pauline van Lynden (ISBN 978-90-811850-1-1 / NUR 652, 693) is een uitgave van Stichting Visual Legacy en kost 45 euro.

(info@visual-legacy.com)

De reddingshistorie van de Bernard van Leer

Schrijver, fotograaf en voormalig KNRM-redder Bert Scheigrond heeft een boek geschreven over 'zijn' zelfrichtende motorreddingboot Bernard van Leer. Het schip werd als derde van een serie van vijf door de Koninklijke Noord- en Zuid-Hollandse Redding Maatschappij (KNZHRM) in de periode 1960-1968 in de vaart gebrachte reddingboten van het type Carlot in dienst gesteld.

In het eerste hoofdstuk wordt ingegaan op bouw en technische aspecten van de boot, bemanning en opleiding. Ze werd in 1965 door Scheepswerf Gebr. Niestern in Delfzijl afgeleverd en op Scheveningen gestationeerd. In de volgende vijf hoofdstukken wordt een beeld van de reddingsacties geschetst. De eer-